

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1915 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckta motioner om anslag till centralstyrelsen för förbundet soldaternas vänner.

(1:a avd.)

I en inom första kammaren väckt, till statsutskottet hänvisad motion (nr 20) har herr *K. J. Ekman* hemställt, att riksdagen må för år 1916 bevilja ett anslag på 10,000 kronor åt centralstyrelsen för »Förbundet soldaternas vänner» att emot redovisning användas dels till att inom folket sprida kunskap om och sålunda uppväcka ett större allmänt intresse för stödjandet av soldathemsverksamheten och dels till att direkt stödja nämnda soldathemsverksamhet genom anordnande av föredrag och annat mera, som kan gagna denna verksamhet.

Vidare hava herrar *N. G. Åkerlindh* och *O. Johanson* i Huskvarna i en inom andra kammaren väckt, likaledes till statsutskottet hänvisad motion (nr 42) hemställt, att riksdagen må för år 1916 bevilja ett anslag av 10,000 kronor till centralstyrelsen för förbundet »Soldaternas vänner» att emot redovisningsskyldighet användas till förbundets verksamhet.

Beträffande vad motionärerna anført till stöd för sina förslag får utskottet hänvisa till motionerna, vilka i huvudsak äro likalydande.

Utskottets
yttrande.

Utan att vilja ingå på ett bedömande av de skäl, som i motionerna anförts för beviljande av det äskade anslaget, anser sig utskottet, med hänsyn till nu rådande ekonomiska förhållanden, icke kunna tillstyrka anvisande av medel för ifrågavarande, hittills icke med statsanslag understödda ändamål och får alltså hemställa,

att herrar Ekmans samt Åkerlindhs och Johansons i Huskvarna ovanberörda motioner icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 mars 1915.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Närvarande: se under utlåtandet nr 19.

Reservationer:

av herrar *C. J. G. Swartz, S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, H. H. K. Ericson, A. Aström, J. Nilsson, A. Pers, I. E. G. Svensson, H. Andersson* i Skivarp och *A. Wiklund*, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»De vid åtskilliga förläggningssorter och mötesplatser befintliga soldathemmen måste, enligt utskottets mening, otvivelaktigt anses vara av ett väsentligt gagn för den värnpliktiga ungdomen, i synnerhet numera, sedan övningstiden blivit betydligt utsträckt. Förutom den hemtrevnad och de tillfällen till läsning, brevskrivning m. m., som å dessa hem erbjudas, måste också högt uppskattas det på karaktären förädlade och stärkande inflytande, som goda och väckande föredrag äro ägnade att utöva å de unge männen.

Soldathemmen äro till största delen tillkomna under medverkan av den s. k. soldatmissionen, för vilken enligt motionärernas uppgift 31 föreningar i vårt land arbeta. Av dessa lära 23 sedan några år tillbaka vara sammanslutna till »Förbundet Soldaternas vänner».

Utskottet finner sig emellertid icke kunna på det sätt motionärerna föreslagit förorda, att nyssnämnda förbund skulle få understöd av statsmedel. Det torde nämligen förefinnas även andra sammanslutningar ände, som tillhöra nämnda förbund, vilka kunna vara förtjänta av understöd; och bör därför enligt utskottets mening det anslag, som för dylik verksamhet beviljas, ställas till Kungl. Maj:ts disposition att efter veder-

börande regementschefers hörande fördelas emellan föreningar, som verka för ökad trevnad för manskapet och för deras höjande i sedligt och religiöst hänseende. De beviljade understöden torde bära på de villkor Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva användas som bidrag till föreningarnas omkostnader för soldathemsverksamhet å förläggningssorter och mötesplatser. Beloppet av ifrågavarande anslag synes lämpligen bära bestämmas till det av motionären angivna eller 10,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av ifrågavarande motioner på extra stat för år 1916 under fjärde huvudtiteln till understöd åt föreningar, som verka för ökad trevnad för manskapet och dess höjande i sedligt och religiöst hänseende, bevilja ett anslag av 10,000 kronor att på de villkor Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva användas som bidrag till föreningarnas omkostnader för soldathemsverksamhet å förläggningssorter och mötesplatser.»

av herrar *E. A. Nilson* i Örebro och *J. Ström* mot utskottets motivering.
